

Examenreglement vmbo Salland

Schooljaar 2026-2027

Inhoud

Inleiding	4
Begripsbepalingen	4
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	5
Artikel 1 Afnemen eindexamen	5
Artikel 2 Indeling eindexamen	6
Artikel 3 Onregelmatigheden	7
Artikel 4 Absentie	8
Artikel 5 Geheimhouding	9
Artikel 6 Het programma van toetsing en afsluiting	9
Artikel 7 Het eindcijfer	10
Hoofdstuk 2 Het schoolexamen	12
Artikel 8 Het schoolexamen	12
Artikel 9 Toezicht op het examen	13
Artikel 10 Schoolexamensysteem	13
Artikel 11 Beoordeling	14
Artikel 12 Klachten	14
Artikel 13 Werkstukken, verslagen en tekeningen	14
Artikel 14 Herkansing schoolexamen	15
Artikel 15 Herexamen	15
Artikel 16 Bekendmaking resultaten	15
Hoofdstuk 3 Het centraal examen	17
Artikel 17 Afnamen examen	17
Artikel 18 Deelname tweede en derde tijdvak	17
Artikel 19 Uitslag	17
Artikel 20 Vaststelling van de uitslag	18
Artikel 21 Herkansing centraal examen	19
Hoofdstuk 4 Afronding en slotbepalingen	20
Artikel 22 Verantwoording	20
Artikel 23 Diploma	20
Artikel 24 Certificaten en getuigschriften	20
Artikel 25 Bewaartermijn	21
Artikel 26 Afwijkende wijze van examineren	21
Artikel 27 Maatwerk	22
Artikel 28 Uitzonderingen	22
Bijlage 1: reglement Commissie van Beroep	23
Artikel 1 Algemene bepalingen	23
Artikel 2 Bevoegdheid	23
Artikel 3 Samenstelling commissie	23
Artikel 4 Wraking en verschoning	24
Artikel 5 Beroepschrift	24

Artikel 6 Zitting	24
Artikel 7 Onderzoek	24
Artikel 8: Besluitvorming	24
Artikel 9 Uitspraak	25
Artikel 10 Wijziging en aanvulling reglement	25
Bijlage 2: de examencommissie	26
Artikel 1 Taken en bevoegdheden van de examencommissie	26
Artikel 2 Benoeming en samenstelling van de examencommissie	26
Bijlage 3 PTA voor VMBO	27
Afdeling I: Algemene bepalingen	27
Artikel 1 Inhoud PTA	27
Artikel 2 Onderdelen eindexamen	27
Artikel 3 Afsluiting vakken	27
Artikel 4 Weging cijfers	28
Artikel 5 Onderwijsteams	28
Artikel 6 Taken onderwijsteam	28
Artikel 7 Inhoud examendossier	28
Artikel 8 Nadere bepalingen ten aanzien van het profielwerkstuk theoretische leerweg	29
Artikel 9 Nadere bepalingen ten aanzien van praktische opdrachten	29
Artikel 10 Nadere bepalingen ten aanzien van het handelingsdeel	30
Afdeling II Specifieke eisen	31
Artikel 11: Overzicht van kenmerken per vak	31

Inleiding

De directie van de CS Vincent van Gogh, locatie Salland te Assen heeft na instemming van de deelraad het hiernavolgende examenreglement namens het bevoegd gezag vastgesteld. Dit examenreglement is van toepassing op het schooljaar 2026-2027 en heeft betrekking op alle leerlingen uit klas 3 en 4 van CS Vincent van Gogh, locatie Salland. Dit examenreglement wordt op de website van CS Vincent van Gogh geplaatst en daarnaast uiterlijk 1 oktober 2026 aan de inspectie toegezonden. Jaarlijks wordt ook een programma van toetsing en afsluiting voor het betreffende schooljaar opgesteld. Dit wordt eveneens voor 1 oktober aan de kandidaten en de inspectie verstrekt. Naast dit examenreglement ontvangen de kandidaten het document 'Regeling en instructie CSE'. In dit document worden de kandidaten in kennis gesteld van o.a. de belangrijkste aandachtspunten voor het CSE, de berichtgeving rondom de uitslag en de toegestane hulpmiddelen.

Begripsbepalingen

Bevoegd gezag	Het bestuur van de Stichting voor openbaar en Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en Midden-Drenthe.
Directeur	Degene die door het bestuur via mandaat is aangewezen om het examen af te laten nemen en die verantwoordelijk is voor alle aangelegenheden die het examen betreffen.
Examinator	Degene die belast is met het afnemen van het examen.
Examensecretaris	Degene die samen met de directeur alle aangelegenheden regelt die het examen betreffen.
Kandidaat	Eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten. Daar waar 'hij' staat, kan ook 'hen' worden gelezen.
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting: hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, alsmede de weging en de mogelijkheid tot herkansing.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Afnemen eindexamen

1. Dit eindexamenreglement valt onder de Wet Voortgezet Onderwijs 2020 (WVO 2020) en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, alwaar de gehanteerde begrippen omschreven zijn. Waar in deze besluiten gesproken wordt van een toets wordt in dit reglement gesproken van een onderdeel van een schoolexamen.
2. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af. Met examinatoren worden bedoeld de docenten die belast zijn met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt.
3. De directeur wijst per leerweg een teamleider aan tot secretaris van het eindexamen. Indien nodig wijst de teamleider een van de overige personeelsleden van de school aan als vervangend secretaris.
De taak van de secretaris omvat op hoofdlijnen:
 - a. het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - b. het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - c. het ondersteunen van de directeur bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
 - d. het (samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - e. het (samen met de directeur) tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten;
 - f. het (samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen.
4. Het bevoegd gezag heeft een Commissie van Beroep (zie bijlage 1) en een examencommissie (zie bijlage 2) ingesteld.
5. Indien een kandidaat bezwaar wil maken tegen enige maatregelen of handeling die hij strijdig acht met dit examenreglement, dient hij dit schriftelijk te melden bij de directeur. Deze zal de betrokkenen horen en vervolgens een beslissing nemen.
6. Tijdens de zittingen van de schoolexamens en de centrale examens dient er een maximale garantie te zijn op de authenticiteit van het werk van de kandidaat. Dit betekent in ieder geval het volgende.
 - a. Er mag alleen op papier van school gewerkt worden. Op de voorzijde moet het examennummer en de naam van de kandidaat worden vermeld.
 - b. De kandidaat dient netjes en goed leesbaar te werken en met een pen te schrijven. Indien de kandidaat het werk (in strijd met de bepalingen in dit reglement) met potlood heeft gemaakt, wordt onmiddellijk na beëindigen van de examenzitting het werk gekopieerd. Het origineel wordt in de kluis van de school bewaard, de corrector ontvangt de kopie ter correctie.
 - c. De kandidaat mag geen gebruik maken van correctielak.
 - d. Bij multiplechoicevragen dient het antwoord met een hoofdletter aan te worden gegeven.
 - e. Na het uitdelen van het examenwerk is er geen gelegenheid voor het stellen van vragen.
 - f. Tijdens zittingen van het (school)examen is er te allen tijde toezicht aanwezig in de vorm van medewerkers van de school. Zij openen en sluiten de zitting formeel.
 - g. Leerlingen nemen geen niet-toegestane hulpmiddelen (telefoons, horloges) mee naar het examen. In de examenzaal is gelegenheid deze middelen aan de surveillant ter bewaring te geven.
 - h. De toegestane hulpmiddelen per vak staan vermeld in het document 'regeling en instructie CSE', dat de leerlingen tijdig wordt verstrekt.
 - i. Het gemaakte werk dient na afloop te worden ingeleverd bij de surveillant. Het werk mag niet meer worden ingeleverd nadat de kandidaat de examenzaal heeft verlaten.
 - j. Kandidaten mogen niet eerder dan een uur na aanvang van de zitting de examenzaal verlaten.
 - k. Indien het voor de leerling onmogelijk is (vanwege bijvoorbeeld langdurige ziekte) om onderdelen van het schoolexamen op school af te leggen, kan er na toestemming van de directeur voor worden gekozen om het

schoolexamen op locatie af te nemen. Hierbij is altijd een medewerker van de school aanwezig. Mondelinge onderdelen kunnen in deze situatie worden afgenomen via Microsoft Teams, met dien verstande dat het gesprek dient te worden opgenomen.

Artikel 2 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen bestaat per vak of programma uit een schoolexamen of uit een schoolexamen plus een centraal examen zoals bedoeld in het Uitvoeringsbesluit WVO. Het schoolexamen bestaat uit het examendossier en omvat voor de theoretische leerweg (tl) mede een profielwerkstuk.
2. De termijn voor het afleggen van het schoolexamen begint bij toelating van de leerling tot het derde leerjaar van het vmbo en nadat de leerling kennis heeft kunnen nemen van het examenreglement.
3. Het centraal examen (CE) kan bestaan uit:
 - a. een centraal schriftelijk examen (CSE);
 - b. een centraal praktisch examen (CPE);
 - c. een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE). Een zitting van het centraal examen is conform de door de overheid vastgestelde tijdsduur.
4. Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:
 - a. schriftelijke en mondelinge toetsen;
 - b. praktische opdrachten;
 - c. handelingsdelen;
 - d. een profielwerkstuk voor de leerlingen van de theoretisch leerweg.
5. Deelname aan het centraal examen staat alleen open voor leerlingen die aan alle eisen van het examendossier hebben voldaan.
6. De termijn voor het afleggen van een schoolexamen eindigt twee weken voor aanvang van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan deze termijn met ten hoogste twee weken worden verlengd, dit ter beoordeling door de directeur.
7. De resultaten worden in het examendossier als volgt gedocumenteerd:
 - a. registratie in het leerlingvolgsysteem SOM;
 - b. het becijferde werk wordt door de school beheerd tot tenminste een half jaar na het verlaten van de school (zie art. 8 lid 8).
8. De leerlingen van de afdeling basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg kunnen examen doen in de volgende vakken:
 - a. Gemeenschappelijk deel
 - Nederlands
 - Engels
 - Maatschappijleer
 - Lichamelijke opvoeding
 - b. Beroepsgericht deel
 - Dienstverlening en producten
 - c. Sectordeel (keuze uit 2 van de 4)
 - Economie
 - Wiskunde
 - Biologie
 - NaSk1

- d. Extra keuzevak
 - Duits (alleen voor kaderberoepsgerichte leerweg)
- 9. De leerlingen van de afdeling gemengde/theoretische leerweg kunnen examen doen in de volgende vakken:
 - a. Gemeenschappelijk deel
 - Nederlands
 - Engels
 - Maatschappijleer
 - Lichamelijke opvoeding
 - Profieldelen D&P (alleen leerlingen die TL volgen)
 - b. Overige vakken
 - Economie
 - Wiskunde
 - Biologie iv. NaSk 1
 - NaSk 2
 - Aardrijkskunde
 - Geschiedenis
 - Duits
 - Beeldende vorming
- 10. Het kan leerlingen worden toegestaan om in meer vakken examen af te leggen dan nodig is voor een volledig examen.
- 11. Het kan leerlingen worden toegestaan om voor bepaalde vakken op een hoger niveau dan het niveau van inschrijving eindexamen te doen. Voor deze leerlingen is, indien nodig, de terugvaloptie op het oorspronkelijke niveau (zoals bepaald in artikel 3.37 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020) van toepassing.

Artikel 3 Onregelmatigheden

- 1. De directeur neemt maatregelen als een leerling zich ten aanzien van enig onderdeel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt. Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief):
 - a. Ongeoorloofde absentie tijdens een onderdeel van het schoolexamen;
 - b. het niet tijdig inleveren van een praktische opdracht of handelingsdeel;
 - c. fraude;
 - d. gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen;
 - e. het niet volgens de regels inleveren van het (school)examenwerk (bijvoorbeeld nadat het buiten de examenzaal is gebracht).
- 2. De maatregelen bedoeld onder lid 1 die, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk dan wel in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

3. De maatregelen, bedoeld in het tweede lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
4. Als het hernieuwde examen bedoeld bij lid 2, punt d. betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de leerling dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen of ten overstaan van de staatsexamencommissie.
5. Voordat een maatregel wordt getroffen, hoort de directeur de leerling. De directeur kan deze bevoegdheid delegeren naar teamleider of coördinator. De leerling kan zich door een, door hem zelf te kiezen, meerderjarige laten bijstaan. De directeur, of namens de directeur de teamleider of coördinator, deelt zijn beslissing schriftelijk binnen 10 dagen mee aan de leerling. In deze schriftelijke mededeling wordt ook gewezen op de mogelijkheid van beroep zoals hierna beschreven in lid 6. Deze mededeling wordt tegelijkertijd bij aangetekend schrijven in afschrift toegezonden aan de ouder(s)/voogd(en)/verzorger(s) van de leerling, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
6. De leerling kan binnen vijf werkdagen schriftelijk met opgave van redenen omkleed tegen het besluit van de directeur in beroep gaan bij de voorzitter van het College van Bestuur. Deze doet onderzoek en deelt zijn besluit met opgave van redenen binnen 10 werkdagen mee aan de leerling. De leerling kan hierna binnen vijf werkdagen schriftelijk met opgave van redenen omkleed tegen het besluit van het bevoegd gezag in beroep gaan bij het door het bevoegd gezag van de school ingestelde Commissie van Beroep. De Commissie van Beroep doet onderzoek en beslist conform het Reglement van de Commissie van Beroep, dat vanaf de website van CS Vincent van Gogh te downloaden is of desgevraagd ter beschikking wordt gesteld. Indien de leerling beroep aantekent bij de voorzitter van het College van Beroep (en mogelijk hierna bij) de Commissie van Beroep wordt de uitvoering van de beslissing van de directeur, zoals genoemd in artikel 3 lid 2, per beroep opgeschort.

Artikel 4 Absentie

1. Absentie als gevolg van ziekte moet, bij het afleggen van een onderdeel van het schoolexamen, van tevoren aan de secretaris van het eindexamen worden gemeld. De ouder(s)/voogd(en)/verzorger(s) geven aan dat de leerling wegens ziekte beslist niet in staat is dit onderdeel af te leggen. Is de leerling meerderjarig en heeft hij een onderwijscontract met de school afgesloten, dan moet hij die verklaring zelf overleggen.
2. Absentie om andere redenen dan ziekte, maar door van de wil van de leerling onafhankelijke factoren, staat ter beoordeling door de directeur.
3. Absentie vanwege de van de wil van de leerling afhankelijke omstandigheden (i.c. ongeoorloofde afwezigheid) leidt tot de maatregel genoemd in artikel 3 lid 2 punt a. Wanneer ouders aangeven dat de leerling wel degelijk geoorloofd afwezig is geweest, kunnen zij binnen 24 uur een schriftelijk bezwaar indienen bij de directeur.
4. In geval van geschil betreffende lid 1, 2 en 3 beslist de directeur na overleg met betrokkenen.
5. Als een leerling twee onderdelen van het schoolexamen gemist heeft zonder dat zijn absentie op grond van lid 1 en 2 aanvaardbaar is beslist de directeur, na overleg met de secretaris van het eindexamen, of de leerling van verdere deelname aan het schoolexamen wordt uitgesloten.
6. Voor het inhalen van een onderdeel van het schoolexamen neemt de leerling zo snel mogelijk contact op met de examinerator. Deze bepaalt wanneer de leerling de gelegenheid krijgt dat onderdeel af te leggen. Daarbij houden zij rekening met de omstandigheden die aanleiding waren tot de valide verhindering van deelneming.

7. Indien blijkt dat de leerling tijdens een onderdeel van het (school)examen in bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ziekte) komt te verkeren, kan hij in de gelegenheid worden gesteld dat onderdeel over te maken. De leerling moet zich hiervoor onmiddellijk tot de secretaris van het eindexamen, de directeur en de examiner wenden, die hierover gezamenlijk beslissen. Indien de beslissing leidt tot het inhalen van het onderdeel wordt het reeds gemaakte werk niet beoordeeld.
8. Wanneer een leerling niet op tijd verschijnt wordt telefonisch contact opgenomen met thuis. Verschijnt de leerling niet binnen en half uur na aanvang van de zitting dan treedt lid 1 tot en met 5 in werking.
9. Inhalen op basis van lid 1, 2 en 5 wordt niet aangemerkt als herkansen.
10. Deelname aan een zitting betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid houdt. Een kandidaat dient voor de aanvang van een examen zitting zeer bijzondere familieomstandigheden (ernstige ziekte, overlijden) alsmede eigen ziekteverschijnselen te melden bij de examiner. In overleg met de directeur moet van tevoren duidelijk vastgesteld worden of de kandidaat in dat geval in staat is aan het examen deel te nemen.

Artikel 5 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de totstandkoming en de uitvoering van het besluit inzake art. 3 lid 4 en daarbij beschikking krijgt over gegevens waarvan het karakter vertrouwelijk is of redelijkerwijs doet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij wettelijk een voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of wanneer uitvoering van dit besluit de noodzaak heeft tot bekendmaking te leiden.

Artikel 6 Het programma van toetsing en afsluiting

1. De directie stelt namens het bevoegd gezag jaarlijks vóór 1 oktober van het derde en vierde leerjaar een programma van toetsing en afsluiting vast. In dit programma wordt per vak het volgende aangegeven:
 - a. de onderdelen van het examenprogramma die in het schoolexamen worden getoetst;
 - b. de verdeling van de examenstof over de onderdelen van het schoolexamen;
 - c. de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen;
 - d. de wijze waarop het handelingsdeel een onderdeel vormt van het schoolexamen en hoe dit wordt afgesloten;
 - e. de wijze waarop vaardigheden een onderdeel vormen van het schoolexamen;
 - f. de regels die aangeven op welke wijze een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen en het eindcijfer voor het schoolexamen tot stand komt;
 - g. de regels die aangeven hoe het profielwerkstuk tot stand komt, de eisen die eraan gesteld worden en de wijze van beoordeling ervan;
 - h. de regels die aangeven hoe het loopbaandossier tot stand komt, de eisen die eraan gesteld worden en de wijze van beoordeling ervan;
 - i. de eisen die aan het examendossier gesteld worden en binnen welke termijnen aan deze eisen moet worden voldaan.
2. Het in lid 1 genoemde programma van toetsing en afsluiting per vak dient tot stand te zijn gekomen door onderlinge afstemming in de sectie en in het onderwijsteam.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober van het derde en vierde leerjaar toegezonden aan de inspectie en uitgereikt aan de leerlingen.

Artikel 7 Het eindcijfer

1. Vaststelling van cijfers:

- a. Bij de vaststelling van de cijfers van het examen wordt gebruik gemaakt van de cijfers 1 t/m 10 en de daartussen liggende cijfers met één decimaal. De cijfers van 1 t/m 10 hebben de volgende betekenis:

1	= zeer slecht	6	= voldoende
2	= slecht	7	= ruim voldoende
3	= zeer onvoldoende	8	= goed
4	= onvoldoende	9	= zeer goed
5	= bijna voldoende	10	= uitmuntend

- b. Kunstvakken-1, bewegingsonderwijs, LOB basis- en kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg en het profielwerkstuk voor de theoretische leerweg worden beoordeeld met een O, V of een G waarbij de O staat voor onvoldoende, de V staat voor voldoende en de G staat voor goed.

- In het geval dat een vak uitsluitend een schoolexamen kent, dan is het eindcijfer voor het examen gelijk aan het in één keer op een geheel getal afgeronde cijfer voor het schoolexamen. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
- In het geval er sprake is van een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE) dan wordt per vak of programma het cijfer voor het schoolexamen afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8. Dit schoolexamen cijfer wordt gecombineerd met het cijfer voor het centraal examen.
- Het centraal examen bij de basisberoepsgerichte leerweg heeft bij de algemene vakken de vorm van een centraal schriftelijk examen (CSE) en in de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijk praktisch examen (CSPE). Omdat het CSPE praktijk en theorie combineert, vormt het CSPE cijfer direct ook het cijfer voor het CE 2026-2027. De cijfers voor het CSE en het CSPE worden steeds afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
- Het centraal examen bij de kaderberoepsgerichte leerweg heeft bij de algemene vakken de vorm van een centraal schriftelijk examen (CSE) en in de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE). Omdat het CSPE praktijk en theorie combineert, vormt het CSPE-cijfer direct ook het cijfer voor het CE 2026-2027. De cijfers voor het CSE en het CSPE worden steeds afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
- Het centraal examen bij de theoretische leerweg heeft bij de algemene vakken de vorm van een centraal schriftelijk examen (CSE) en in de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE). Omdat het CSPE praktijk en theorie combineert, vormt het CSPE-cijfer direct ook het cijfer voor het CE 2026-2027. Beeldende vorming heeft naast het centraal praktisch examen (CPE), ook een CSE, elk voor de helft, het cijfer voor het centraal examen (CE) bepaalt. De cijfers voor het CSE en het CPE worden steeds afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
- Voor de basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg bepalen het cijfer voor de avo-vakken voor het schoolexamen (SE) en het cijfer voor het centraal examen (CE) het eindcijfer elk voor de helft. Het eindcijfer is een geheel getal dat ontstaat na afronding volgens het gestelde in lid 8.
- De afronding op een geheel getal vindt als volgt plaats: heeft de uitkomst een eerste decimaal van 5 of hoger, dan wordt de uitkomst afgerond naar het naast hogere gehele getal. Heeft de uitkomst een eerste decimaal van 4 of lager, dan wordt afgerond naar het naast lagere gehele getal. De afronding op één decimaal vindt plaats door bovenstaande werkwijze toe te passen op de tweede decimaal.

9. Het beroepsgerichte examenprogramma Dienstverlening en Producten in de basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat uit twee delen:
- het beroepsgericht profielvak dat met een CSPE wordt afgesloten.
 - (minimaal) vier beroepsgerichte keuzevakken. Deze beroepsgerichte keuzevakken worden afgesloten met een schoolexamen (SE). Het gemiddelde van de schoolexameneindcijfers van ten minste vier beroepsgerichte keuzevakken vormt samen het combinatiecijfer dat als eindcijfer meetelt voor de uitslagbepaling. Voor de bepaling van het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten mee van het schoolexamen profielvak en het CSPE elk voor 50% mee.
- De cijfers voor het CSE en het CSPE worden steeds afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
10. Het beroepsgerichte examenprogramma Dienstverlening en Producten in de theoretische leerweg bestaat uit twee delen:
- het beroepsgericht profielvak, bestaande uit twee aangewezen profielvakmodulen, dat met een CSPE wordt afgesloten.
 - (minimaal) twee beroepsgerichte keuzevakken, die elk enkel met een schoolexamen (SE) worden afgesloten. Vanwege de geringe omvang van het profielvak en ook het aantal verplichte beroepsgerichte keuzevakken worden de eindcijfers voor de beroepsgerichte vakken gecombineerd tot één combinatiecijfer beroepsgericht. De cijfers voor het CSE en het CSPE worden steeds afgerond op één decimaal. De afronding geschiedt volgens het gestelde in lid 8.
11. De kandidaat heeft altijd recht op inzage in het door hem gemaakte werk. Schoolexamentoetsen zullen in de regel klassikaal worden nabesproken, bij eindexamens kan de kandidaat een afspraak maken met de examinator om inzage te krijgen. Origineel (school)examenwerk wordt nooit mee naar huis gegeven, de bespreking vindt in beginsel op school plaats.

Hoofdstuk 2 Het schoolexamen

Artikel 8 Het schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt in leerjaar 3 en 4 afgenomen. Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:
 - a. schriftelijke en mondelinge toetsen.
 - b. praktische opdrachten.
Elke leerling dient tenminste twee praktische opdrachten van elk tenminste 10 uur te hebben uitgevoerd. Voor de basisberoepsgerichte leerweg zullen dat twee opdrachten binnen het beroepsgerichte programma zijn. Voor de kaderberoepsgerichte leerweg zal dat één opdracht bij een profiel gebonden avo-vak en één binnen het beroepsgerichte programma zijn. Voor de theoretisch leerweg zullen dat twee opdrachten zijn bij twee verschillende profiel gebonden avo-vakken.
 - c. Profielwerkstuk.
Elke leerling in de theoretische leerweg moet als onderdeel van zijn schoolexamen een profielwerkstuk maken. Het profielwerkstuk moet met een voldoende of goed resultaat worden afgesloten en wordt apart op de cijferlijst vermeld.
2. De toetsen en opdrachten die deel uitmaken van het schoolexamen, dienen aantoonbaar representatief te zijn voor de desbetreffende eindtermen uit het examenprogramma. De vakspecifieke vaardigheden dienen een substantieel onderdeel te zijn van de toetsing in het schoolexamen. De basisvaardigheden zoals genoemd in de examenprogramma's van de profiel gebonden avo-vakken, dienen gespreid over de vakken in het schoolexamen te worden opgenomen.
3. Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Het examendossier bevat:
 - a. een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten;
 - b. een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen;
 - c. informatie over het handelingsdeel;
 - d. informatie over het profielwerkstuk, alleen voor de theoretische leerweg.
4. Het examendossier kan gespreid over het derde en vierde leerjaar worden opgebouwd. De opbouw van het examendossier begint in het derde leerjaar, omdat het dossier ook de afsluiting van de verplichte extra vakken van het derde leerjaar omvat waarin geen eindexamen wordt afgelegd. Ook wanneer vakken die alleen een schoolexamen kennen zoals de vakken: maatschappijleer, LOB, bewegingsonderwijs en de kunstvakken uit het gemeenschappelijke deel).
5. Per 1 augustus 2016 is het loopbaandossier verplicht. De leerlingen zijn verplicht zich te oriënteren op studie en beroep en daar een dossier van aan te leggen. Dit dossier is onderdeel van het examenprogramma. In het loopbaandossier beschrijft de kandidaat zijn eigen loopbaanontwikkeling; wat hij of zij heeft gedaan om te weten komen wat de eigen loopbaancompetenties zijn.
6. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
7. Praktische opdrachten dienen op of voor, de door de docent vastgestelde deadline, ingeleverd te zijn.
8. Het examendossier wordt bewaard door de examinerator. Het examendossier blijft bewaard tot een half jaar nadat de leerling de school heeft verlaten. Al het werk dat geen onderdeel is van het schoolexamen, wordt door de leerling bewaard. De werkstukken kunnen aan de leerlingen worden meegegeven nadat het proces-verbaal en de beoordeling door de leerling voor gezien zijn getekend. Het proces-verbaal wordt door school bewaard.

Artikel 9 Toezicht op het examen

1. Het schoolexamen staat onder toezicht van door de minister van OC&W aan te wijzen gecommitteerden.
2. Indien een leerling in een vak tevens centraal examen aflegt, stelt het bevoegd gezag de leerling in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten voor de aanvang van dat centraal examen. Hierbij is artikel 2 lid 6 van toepassing.
3. Het bepaalde in artikel 8 is onverminderd van toepassing.

Artikel 10 Schoolexamensysteem

1. Voor de leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg, van de kaderberoepsgerichte leerweg en van de theoretische leerweg kunnen de onderdelen van het schoolexamen gespreid over het derde en vierde leerjaar worden afgenomen, met dien verstande dat alle onderdelen minstens twee weken voor aanvang van het centraal examen zijn afgesloten.
 - a. Voor de afdelingen basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg geldt dat het schoolexamen in het betreffende vak dient te zijn afgesloten voor afname van het flexibele digitale examen.
 - b. Voor de afdeling TL geldt dat het volledige schoolexamen moet zijn afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
2. De duur van de onderdelen van het schoolexamen staan vermeld in het PTA.
3. Er mogen niet meer dan twee schoolexamenonderdelen per dag worden afgenomen. Een uitzondering geldt voor het mondelinge schoolexamen dat als derde schoolexamenonderdeel op één dag kan worden afgenomen.
4. De examinerator stelt na overleg met de leerling het tijdstip van toetsing vast voor onderdelen van het schoolexamen die niet schriftelijk worden getoetst.
5. Wanneer voor het afnemen van een onderdeel van het schoolexamen of van het centraal examen een landelijke adviesperiode geldt, wordt dit onderdeel binnen deze periode afgenomen. De adviesperiode kan afwijken van de bovengenoemde periodes bedoeld in lid 1 tot en met 4.
6. Werkstukken en practicumverslagen tellen mee als een schoolexamencijfer of als een deel hiervan (zie PTA).
7. Mondelinge onderdelen van het schoolexamen worden volgens een rooster afgenomen. Vrijstelling van lessen ten behoeve van het afleggen van een mondeling onderdeel van het schoolexamen wordt alleen toegestaan als door de teamleider daarvoor toestemming is verleend. Mondelinge onderdelen van het examen worden afgenomen in aanwezigheid van een derde persoon of opgenomen met gebruik van opname apparatuur.
8. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld dienen uiterlijk tien werkdagen voor de start van het eerste tijdvak van het CSE te zijn afgerond.
9. Schoolexamenresultaten komen bij doublure te vervallen. Het werk moet in het nieuwe schooljaar opnieuw worden gedaan en beoordeeld.

Artikel 11 Beoordeling

1. Als een beoordeling meetelt voor het schoolexamen, moet dat omschreven staan in het programma van toetsing en afsluiting.
2. Iedere beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen wordt binnen vijf werkdagen aan de leerlingen meegedeeld. De kandidaat heeft via SOMtoday te allen tijde inzage in de behaalde resultaten.
3. De eindbeoordeling van het schoolexamen wordt per vak zo spoedig mogelijk (binnen vijf werkdagen) meegedeeld door de examinerator. Wanneer een leerling constateert dat een cijfer volgens hem onjuist is, dient hij zich terstond tot de examinerator te wenden opdat controle kan plaatsvinden. De data voor publicatie en controle worden tijdig bekend gemaakt. De beoordeling van het schoolexamen wordt door ondertekening van de leerling en docent of na afloop van de vastgestelde termijn definitief.
4. De kandidaat ontvangt als formele afronding van het schoolexamen een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, getekend door de directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.
5. De vakken bewegingsonderwijs en kunstvakken-1 worden beoordeeld met inachtneming van de mogelijkheden van de leerling zoals uit het examendossier blijkt.

Artikel 12 Klachten

1. Als een leerling klachten heeft over een beoordeling of cijfer, dat hem door de examinerator voor een onderdeel van het examen is toegekend, moet hij zich binnen vijf werkdagen nadat de beoordeling of het cijfer hem is medegedeeld, schriftelijk tot de directeur wenden. Deze neemt de zaak in onderzoek en hoort beide partijen. Hij raadpleegt de teamleider en eventueel de voorzitter van de vaksectie. De directeur stelt daarna de beoordeling of het cijfer vast en stelt de leerling binnen vijf werkdagen schriftelijk in kennis van zijn beoordeling.
2. Wanneer door een betrokken leerling of door een groep betrokken leerlingen een klacht wordt geuit, kan een extra herkansingsmogelijkheid geboden worden als uit het ingestelde onderzoek blijkt dat de klacht terecht is. De procedure is gelijk aan die van lid 1. De hier genoemde herkansing valt buiten de in artikel 14 en 15 genoemde regeling.

Artikel 13 Werkstukken, verslagen en tekeningen

1. Werkstukken, verslagen en tekeningen die onderdeel van het schoolexamen zijn, worden door de leerling persoonlijk aan de examinerator overhandigd of desgevraagd ingeleverd via Itslearning. Het tijdstip van aanlevering wordt in overleg met de leerling in Som vastgelegd. Hierbij wordt rekening gehouden met artikel 2 lid 6. In het geval van overmacht kan de leerling dan wel de examinerator zich laten vervangen door een gezinslid respectievelijk de teamleider.
2. Bij het niet tijdig inleveren van praktische opdrachten, treedt artikel 3 van dit examenreglement in werking.
3. De leerlingen in de Theoretische Leerweg maken een profielwerkstuk. Dit werkstuk heeft betrekking op LOB.

Artikel 14 Herkansing schoolexamen

1. Elke leerling binnen de BB-afdeling heeft het recht om in het examenjaar van elk vak of programma één toets van het schoolexamen te herkansen. De teamleider kan na overleg met de directeur in bijzondere gevallen hiervan afwijken.
2. In geval van herkansing geldt het hoogste cijfer.
3. De directeur kan, na overleg met de secretaris van het eindexamen, in bijzondere gevallen afwijken van het gestelde in lid 1 en 2. Onder mededeling van de bijzondere omstandigheden stelt de directeur de inspectie hiervan in kennis.
4. De herkansing voor de kaderberoeps en theoretische leerweg wordt centraal geregeld waarbij tijd, aantal en plaats tijdig aan de leerling worden meegedeeld. Aan het einde van iedere schoolexamenperiode mag een leerling één toets herkansen. Aan het einde van het jaar mag nog één extra toets worden herkanst, mits de desbetreffende toets niet eerder is herkanst.
5. Een herkansing voor de theoretische leerweg vindt alleen plaats na schriftelijke aanmelding via Itslearning en eventueel (bij hoge uitzondering) bij de coördinator schoolexamens van de afdeling.
6. Als een leerling een toets heeft ingehaald, dan kan deze toets niet herkanst worden. Een ingehaalde toets uit se-week 1 of se-week 2 kan wel herkanst worden tijdens de jaarherkansing. Als een leerling afwezig is bij een herkansing dan kan deze toets niet meer worden ingehaald.
In uitzonderingen kan van bovenstaande afgeweken worden. Ouders e-mailen in dat geval een verzoek naar de examensecretaris en de coördinator leerlingzaken klas 3 en 4. De examensecretaris zal in overleg met schoolleiding en coördinatoren bepalen of een leerling alsnog een herkansing of inhaalmoment toegewezen krijgt.
7. Leerlingen die Beeldende Vorming als examenvak hebben gekozen, kunnen tijdens SE-week 3 gebruik maken van hun jaarherkansing voor beeldende vorming. Daarmee vervalt de optie voor een jaarherkansing na SE-week 3.

Artikel 15 Herexamen

1. Herexamen is uitsluitend van toepassing op een schoolexamen van een vak waarvoor geen centraal examen bestaat, met name maatschappijleer-1, als het behaalde eindcijfer lager is dan een 6.
2. Het herexamen omvat in beginsel de examenstof van alle onderdelen waaruit het eindcijfer zoals genoemd in lid 1 is opgebouwd. De examinerator kan onderdelen van het schoolexamen uitsluiten van het herexamen.
3. In het geval van herexamen zoals beschreven in lid 2 geldt het hoogste cijfer, van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het schoolexamen, als definitief eindcijfer.
4. Het herexamen vindt alleen plaats na schriftelijke aanmelding bij de secretaris van het eindexamen voor een nader te bepalen tijdstip.

Artikel 16 Bekendmaking resultaten

1. Uiterlijk een week voor het begin van het centraal examen deelt de directeur de leerling schriftelijk mee welke eindcijfers hij behaald heeft voor het schoolexamen. De beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt

vastgesteld, zoals de beoordeling voor het loopbaandossier en de beoordeling van het profielwerkstuk voor de theoretische leerweg, zijn bekend gemaakt.

2. Het uiteindelijke cijfer voor een vak waarvoor geen centraal examen bestaat, wordt bepaald door het eindcijfer van het schoolexamen af te ronden volgens het gestelde in artikel 7 lid 8.
3. Het eindcijfer van het schoolexamen voor een vak waarvoor wel een centraal examen bestaat wordt in één decimaal nauwkeurig bepaald volgens de regels uit het programma van toetsing en afsluiting, waarbij het in geval de tweede decimaal 5 of hoger is de eerste decimaal met één wordt opgehoogd.

Hoofstuk 3 Het centraal examen

Artikel 17 Afname examen

Het centraal examen wordt in het laatste leerjaar afgenomen conform artikel 2.53 en 2.54 WVO 2020.

Artikel 18 Deelname tweede en derde tijdvak

1. Als een leerling om een geldige reden ter beoordeling door de directeur is verhinderd bij één of meer zittingen in het eerste tijdvak, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in maximaal twee zittingen te voltooien.
2. Als een leerling in het tweede tijdvak opnieuw verhinderd is, of als hij het centraal examen niet kan voltooien, krijgt hij de mogelijkheid in een derde tijdvak voor een staatscommissie zijn centraal examen te voltooien.
3. De leerling meldt zich door tussenkomst van de directeur zo spoedig mogelijk aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de leerling examen heeft behaald en in hoeverre op de leerling artikel 4 van toepassing is.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.

Artikel 19 Uitslag

1. De bepaling van de uitslag is in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen gebaseerd op (minimaal) zeven eindcijfers voor: Nederlands, Engels, twee profiel gebonden avo-vakken, het combinatiecijfer keuzevak en het eindcijfer voor het profielvak en maatschappijleer-1.
2. De bepaling van de uitslag in de theoretische leerweg is gebaseerd op acht eindcijfers voor: Nederlands, Engels, twee profielgebonden avo-vakken, twee keuzevakken (voor mavo 3 keuzevakken), maatschappijleer-1 en voor de theoretische leerweg het combinatiecijfer beroepsgericht programma.
3. De leerling die eindexamen heeft afgelegd en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen één schooljaar is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlands als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger heeft behaald; of
 - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het vijfde of zesde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;

- e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief CKV de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald; en
 - f. als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het derde lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg bij de uitslagbepaling betrokken als deze vakken ten minste een volledig beroepsgericht programma vormen.
 5. Bij de uitslagbepaling volgens het derde lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak.
 6. Bij de uitslagbepaling volgens het derde lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
 7. Voor de bepaling van de uitslag in basis- en kaderberoepsgerichte leerweg voor het eindcijfer van het profielvak en het combinatiecijfer keuzevak:
 - a. bij het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten van het SE en het CSPE elk voor 50% mee.
 - b. Bij het combinatiecijfer keuzevak is het gemiddelde van de SE-eindcijfers van ten minste vier keuzevakken.
 8. Meer beroepsgerichte keuzevakken in de berekening meenemen mag. Alle gevolgde keuzevakken staan met naam en behaald SE-cijfer op de cijferlijst.
 9. Basis- en kaderberoepsgerichte examenkandidaten zijn cum laude geslaagd als het gemiddelde van de eindcijfers voor het profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer een 8,0 of hoger is. Geen van de eindcijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn mag lager dan een 6 zijn.
 10. Theoretische leerweg examenkandidaten zijn cum laude geslaagd als het gemiddelde van de eindcijfers voor Nederlands, Engels, maatschappijleer, de twee profielgebonden avo-vakken in het profieldeel en het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel, dit geldt ook voor het combinatiecijfer, een 8,0 of hoger is. Geen van de eindcijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn mag lager dan een 6 zijn.
 11. Voor de het vak rekenen is (voor de leerlingen die een eindexamen afleggen zonder wiskunde in het pakket) een cijfer behaald dat vermeld wordt op de cijferlijst, maar niet meetelt in de uitslagbepaling.

Artikel 20 Vaststelling van de uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast op basis van de normen die genoemd zijn in artikel 19. Hierbij wordt lid 3. in acht genomen.
2. De eindcijfers van beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg worden op de volgende wijze bepaald: de score op het examenwerk wordt volgens het voorgeschreven correctievoorschrift vastgesteld. Per vak wordt de score volgens de referentienorm van het CvTE (College van Toetsing en Examen) omgezet in een eindcijfer.

3. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de leerling examen heeft gedaan een lijst op waaruit blijkt dat de leerling heeft voldaan aan een examen zoals beschreven in de artikelen 3.1 t/m 3.10 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en met inachtneming van de normen van artikel 19 van dit reglement.
4. Indien een leerling in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste tezamen een eindexamen vormen, worden die vakken buiten beschouwing gelaten die het slagen verhinderen.

Artikel 21 Herkansing centraal examen

1. Digitale examens:
 - a. de school bepaalt zelf wanneer de digitale examens worden afgenomen;
 - b. de examens zijn na afloop niet beschikbaar en kunnen afwijken van de papieren versie;
 - c. voor de leerling geldt dat er bij het verlaten van de examenzaal (computerlokaal) geen examendocumenten (bv kladpapier) mogen worden meegenomen;
 - d. indien een leerling bij een zitting met wettige reden afwezig is, bepaalt de directeur op welk moment de zitting kan worden ingehaald;
 - e. de directeur kan besluiten dat, indien de afdnamecondities van een examen bij de leerling, een adequate beoordeling onmogelijk maken:
 - het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld;
 - alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen het recht hebben het examen opnieuw te maken.
2. De leerling uit de theoretische leerweg heeft voor één vak, waarin hij centraal schriftelijk examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 19 is vastgesteld het recht in het tweede tijdvak, of indien artikel 18 lid 2 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw of alsnog deel te nemen aan het centraal examen. De kandidaat mag slechts één centraal examen herkansen, oftewel het CSPE oftewel het centraal schriftelijk examen van een algemeen vak. De leerling zal pas een besluit kunnen nemen over welk vak hij gaat herkansen nadat de uitslag van het centraal examen eerste tijdvak bekend is.
3. De leerling uit de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen mag, naast de herkansing van één algemeen vak, één of meerdere onderdelen van het centraal schriftelijk en praktisch eindexamen (CSPE) herkansen. De herkansing kan voor de startdatum tweede tijdvak centrale examinering plaats vinden.
4. De leerling stelt de directeur, voor een vooraf vastgesteld tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in lid 1 en/of lid 2 bedoelde recht.
5. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor dat centraal examen.
6. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met toepassing van artikel 19 en schriftelijk medegedeeld aan de leerling.

Hoofdstuk 4 Afronding en slotbepalingen

Artikel 22 Verantwoording

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de directeur aan de minister van OC&W en de inspectie een lijst waarop voor alle leerlingen zijn vermeld:
 - a. de vakken waarin examen is afgelegd;
 - b. de cijfers en beoordelingen van het schoolexamen;
 - c. de cijfers van het centraal examen;
 - d. de eindcijfers;
 - e. de uitslag van het eindexamen of het deexamen.
2. De minister van OC&W stelt voor de toepassing van artikel 22, 23 en 24 de modellen van het diploma, de cijferlijst en het certificaat vast.

Artikel 23 Diploma

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke leerling die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit. Hierop staat vermeld wat in artikel 22 lid 1, onder a. tot en met e. wordt genoemd, alsmede het thema van het profielwerkstuk bij de theoretische leerweg.
2. De directeur reikt op grond van in lid 1 bepaalde aan de geslaagde leerling een diploma uit, waarop de leerweg met alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van het diploma worden niet verstrekt.
3. Indien een leerling in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken op de cijferlijst vermeld, tenzij de leerling daartegen bezwaar heeft.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 24 Certificaten en getuigschriften

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan de leerling die definitief is afgewezen en de school verlaat de cijferlijst en een certificaat of getuigschrift uit.
2. Het certificaat vermeldt tenminste de leerweg, het vak of de vakken waarvoor de leerling een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, het thema van het profielwerkstuk bij de theoretische leerweg voor zover dit met voldoende of goed is beoordeeld en de datum waarop de uitslag is vastgesteld.
3. Het getuigschrift bevat gegevens uit het examendossier met betrekking tot de prestaties en bekwaamheden van de leerling.
4. De cijferlijst vermeldt de cijfers van het schoolexamen, van het centraal examen en het eindcijfer, de titel van het profielwerkstuk en dat de leerling is afgewezen.

Artikel 25 Bewaartermijn

1. Het door leerlingen op het centraal examen gemaakte werk dat ten grondslag ligt aan de uitslag zoals bedoeld in artikel 19 en 20 wordt tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard door de school en ligt ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst zoals bedoeld in artikel 11, lid 4, wordt tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard in het archief van de school.
3. De directeur zorgt dat alle bij het centraal examen gebruikte opgaven tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard blijven in het archief van de school.

Artikel 26 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een leerling met een erkende lichamelijke of geestelijke handicap het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die leerling. Afspraken met leerlingen en/of ouders betreffende bijzondere faciliteiten voor afname, worden schriftelijk vastgelegd door de directeur.
2. De directeur kan voor een leerling die ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal, afwijken van de voorschriften zoals vermeld in dit reglement. De afwijking kan alleen betrekking hebben op vakken waarbij de beheersing van de Nederlands taal van overwegende betekenis is.
3. De in lid 2 bedoelde afwijking bestaat uit een verlenging van de zittingsduur van een centraal examen met ten hoogste dertig minuten. Dit geldt tevens voor dyslectische leerlingen.
4. Van elke afwijking zoals omschreven in dit artikel wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de inspectie.
5. De directeur kan, na overleg met de inspectie, toestaan dat een leerling het centraal eindexamen gespreid over twee opeenvolgende jaren aflegt. Dit artikel is van toepassing op een leerling die in het laatste leerjaar langdurig ziek is geweest of, als gevolg van een van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen. De toestemming hiervoor wordt in beginsel verleend voor de aanvang van het eerste tijdvak.
6. De leerling die eindexamen heeft afgelegd en niet al zijn eindcijfers heeft behaald binnen hetzelfde schooljaar, is geslaagd indien hij al zijn examenvakken een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald. De leerling die deeleindexamen heeft afgelegd, is geslaagd voor dat deeleindexamen indien hij voor het desbetreffende vak een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald.
7. De leerling, die eindexamen dan wel deeleindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in lid 1 en lid 2, is afgewezen, behoudt de mogelijkheid tot herkansing bedoeld in artikel 21.
8. Zodra de uitslag ingevolge lid 1, lid 2 dan wel lid 3 is vastgesteld, deelt de directeur deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere leerling mede, onder mededeling van het bepaalde in artikel 21. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 21 lid 1 niet van toepassing is.
9. Lid 1 tot en met lid 4 zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.

Artikel 27 Maatwerk

1. In beginsel maken leerlingen het volledige schoolexamen. Dit geldt ook bij leerlingen die tussentijds instromen of van afdeling wisselen. Hierop zijn twee uitzonderingen mogelijk:
 - a. Leerlingen die vanuit havo-3 instromen in tl-4 hebben in havo-3 voldaan aan de eisen die gesteld worden aan CKV en hoeven dit dus niet opnieuw te volgen.
 - b. Leerlingen met ernstige medische problemen kunnen (na melding aan de inspectie) ontheffing krijgen voor Lichamelijke Opvoeding.
2. Leerlingen die gebruik wensen te maken van hulpmiddelen en daar recht op hebben, moeten dit voor 1 april schriftelijk aangevraagd hebben bij de examensecretaris. Extra tijd wordt altijd toegekend als de leerling een geldig dyslexiepaspoort of "wit paspoort" bezit.

Artikel 28 Uitzonderingen

1. Wijzigingen in dit reglement zijn slechts mogelijk op grond van veranderingen in de wet of andere zwaarwegende argumenten.
2. In de gevallen aangaande het examen waarin het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en dit reglement niet voorziet, beslist de directeur, zo mogelijk in overleg met betrokken examinatoren en teamleider. Waar nodig vindt dit plaats in overleg met of na melding aan de inspectie.
3. Afwijkingen van tijden zoals vermeld in het programma van toetsing en afsluiting, dat als bijlage van dit reglement aan de leerling wordt uitgereikt, moeten tijdig door de teamleider aan de leerlingen worden medegedeeld.
4. Afwijkingen van de inhoud van een onderdeel van het schoolexamen, zoals vermeld in het programma van toetsing en afsluiting, ten gevolge van overmacht moeten tijdig door de teamleider aan de leerlingen worden meegedeeld.
5. Waarin dit reglement gelezen wordt: de ouder(s), kan onder bepaalde omstandigheden ook gelezen worden: de verzorger(s) of voogd(en).
6. Waar sprake is van (mede)ondertekening door de ouders van de leerling, geldt dit voor leerlingen, die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Meerderjarigen (18 jaar en ouder) hebben in dezen zelf tekenbevoegdheid.
7. De directeur of secretaris van het eindexamen behoudt zich het recht voor de ouder(s)/voogd(en)/verzorger(s) van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige schriftelijk kenbaar maakt dat hij/zij dit niet wenst.

Bijlage 1: reglement Commissie van Beroep

Vastgesteld: september 2022

Artikel 1 Algemene bepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

bevoegd gezag	het bestuur van de Stichting voor openbaar en Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en Midden-Drenthe
school	Christelijke Scholengemeenschap Vincent van Gogh
commissie	de Commissie van Beroep als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020
voorzitter	de voorzitter van Commissie van Beroep
leerling	de leerling die tegen een beslissing in beroep gaat bij de Commissie van Beroep
voorzitter College van Bestuur	de schoolleider in de zin van de Wet op het Voortgezet Onderwijs
directeur	schoolleider van de sector vwo-havo c.q. vmbo, met mandaat van de voorzitter van College van Bestuur om besluiten inzake onregelmatigheden te nemen conform het directiestatuut
examinator	de betrokkene die de kandidaat het examen afneemt
medezeggenschapsraad	op grond van de Wet Medezeggenschap Onderwijs aan de school verbonden raad
medezeggenschapsreglement	het door het bevoegd gezag met toepassing van de Wet Medezeggenschap Onderwijs van de school vastgestelde reglement
reglement	het reglement van de Commissie van Beroep

Artikel 2 Bevoegdheid

1. De Commissie is bevoegd kennis te nemen van een ingesteld beroep dat zich richt tegen een beslissing van een directeur en/of een beslissing van een directeur en de betrokken examinator(en) betreffende:
 - a. het zich onttrekken aan het schoolexamen/de beoordeling;
 - b. enige onregelmatigheden ten aanzien van enig deel van het eindexamen.
2. Indien de Commissie zich ambtshalve onbevoegd verklaart, stelt zij de leerling hiervan onverwijld schriftelijk op de hoogte.

Artikel 3 Samenstelling commissie

1. De Commissie bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden.
2. De leden en plaatsvervangende leden worden aangewezen door:
 - a. het bevoegd gezag: één lid en één plaatsvervangend lid;
 - b. het deel van de medezeggenschapsraad dat door ouders/leerlingen is gekozen: één lid en één plaatsvervangend lid;

- c. het deel van de medezeggenschapsraad dat door het personeel is gekozen: één lid en één plaatsvervangend lid.
3. Niet tot lid of plaatsvervangend lid van de Commissie kunnen worden aangewezen de voorzitter van College van Bestuur, een directeur, de examinatoren en de leerlingen.
4. De Commissie wijst uit haar midden een voorzitter, secretaris en algemeen adjunct aan.
5. De leden van de Commissie treden na drie jaar af, maar zijn terstond opnieuw benoembaar.

Artikel 4 Wraking en verschoning

1. De leden van de Commissie kunnen worden gewraakt:
 - a. indien ze aan de leerling dan wel aan degene(n) tegen wiens beslissing het beroep zich richt in bloed - en aanverwantschap staan tot en met de vierde graad;
 - b. in andere gevallen, waarin ernstige redenen bestaan.
2. In gevallen als bedoeld in lid 1 kunnen leden van de Commissie zich verschonen.
3. Over de wraking of verschoning wordt zo spoedig mogelijk door de overige leden van de Commissie beslist.
4. Bij wraking of verschoning treedt het plaatsvervangend lid op.

Artikel 5 Beroepschrift

Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is ingebracht, schriftelijk bij de Commissie ingesteld. Het adres van de Commissie:

Commissie van Beroep, Salland 4, 9405GM Assen, email: h.oosterhof@csvvg.eu

Artikel 6 Zitting

1. De zitting vindt plaats zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen zeven dagen na ontvangst van het beroepschrift.
2. De voorzitter bepaalt de plaats, de dag en het uur van de zitting.
3. De zitting is openbaar tenzij de Commissie, al dan niet op verzoek, anders beslist.

Artikel 7 Onderzoek

1. De Commissie kan al dan niet op verzoek getuigen of deskundigen horen.
2. Alvorens tot een uitspraak te komen hoort de Commissie in ieder geval:
 - a. de voorzitter van de examencommissie;
 - b. de betrokken examiner(en);
 - c. de directeur;
 - d. de leerling.
3. De leerling kan zich gedurende het onderzoek van de Commissie door een door hem aan te wijzen meerderjarige persoon laten bijstaan.
4. De Commissie betreft in haar onderzoek de, na het verweer als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, aan de leerling toegezonden mededeling en zo mogelijk het van dat verweer opgemaakte proces-verbaal.

Artikel 8: Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen, voor zover mogelijk in een voltallige vergadering. Ze zijn echter slechts van kracht, indien ze worden genomen door tenminste twee leden die de zaak hebben behandeld.

2. Nemen niet meer dan twee personen aan de besluitvorming deel, dan kunnen besluiten slechts worden genomen met eenparigheid van stemmen.

Artikel 9 Uitspraak

1. De Commissie kan het bij haar ingestelde beroep:
 - a. niet-ontvankelijk verklaren;
 - b. ongegrond verklaren;
 - c. gegrond verklaren.
2. De Commissie deelt haar beslissing onverwijld mee aan de leerling, de inspectie en degene(n) tegen wiens beslissing het beroep zich richt, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.
3. De schriftelijke bekendmaking van de uitspraak vindt in ieder geval plaats binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. De Commissie kan met redenen omkleed besluiten deze termijn met ten hoogste twee weken te verlengen.
4. In haar schriftelijke uitspraak motiveert de Commissie haar beslissing en stelt zo nodig vast op welke wijze de leerling alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen of opnieuw af te leggen.
5. De uitspraak van de Commissie is voor alle betrokkenen bindend.

Artikel 10 Wijziging en aanvulling reglement

1. Het reglement kan met inachtneming van de bepalingen van het betrokken Uitvoeringsbesluit WVO 2020 door het bevoegd gezag worden gewijzigd en aangevuld.
2. Onverminderd het bepaalde in het medezeggenschapsreglement legt het bevoegd gezag een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van het reglement voor advies voor aan de Commissie.

Bijlage 2: de examencommissie

Artikel 1 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het borgen van de kwaliteit van schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen);
 - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.

Artikel 2 Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. Het bevoegd gezag stelt een (bovenschoolse) examencommissie in waarin alle door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten zijn vertegenwoordigd.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie.
3. Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat hetonafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
4. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
5. De volgende personen mogen geen lid zijn van de examencommissie:
 - a. leden van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van de school;
 - c. leden van de (P)MR;
 - d. leerlingen van de school of hun ouders of verzorgers (hun wettelijk vertegenwoordigers)
6. Het reglement van de commissie van beroep is terug te vinden op de website.

Bijlage 3 PTA voor VMBO

De directie van CS Vincent van Gogh heeft in haar vergadering van september 2026 dit programma van toetsing en afsluiting 2026-2027 namens het bevoegd gezag vastgesteld.

Afdeling I: Algemene bepalingen

Artikel 1 Inhoud PTA

1. Het PTA vormt een onderdeel van het Examenreglement. In het PTA zijn ten behoeve van het schoolexamen opgenomen:
 - a. Afdeling I: Algemene bepaling met betrekking tot:
 - het examendossier;
 - het profielwerkstuk;
 - het loopbaandossier;
 - de praktische opdrachten; - het handelingsdeel.
 - b. Afdeling II: Specifieke eisen die binnen een profiel worden gesteld aan het profielwerkstuk en de vakoverstijgende onderdelen van het schoolexamen.
 - c. Afdeling III: Het PTA voor elk afzonderlijk vak per leerjaar.

Artikel 2 Onderdelen eindexamen

1. Het eindexamen omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel;
 - b. de twee vakken van het profieldeel van één van de profielen, waaronder begrepen is het profielwerkstuk voor de theoretische leerweg;
 - c. in het vrije deel voor de mavo drie nog niet in het profieldeel gekozen vakken, theoretische leerweg twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken en het beroepsgerichte programma en voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken en het beroepsgerichte programma.

Artikel 3 Afsluiting vakken

1. Het eindexamen bestaat voor de volgende vakken uitsluitend uit het schoolexamen: maatschappijleer, bewegingsonderwijs, kunstvakken en LOB in bb, kb en tl;
2. Bewegingsonderwijs en kunstvakken en LOB in bb, kb en tl dienen afgesloten te worden met de beoordeling voldoende of goed;
3. Kunstvakken-1 bestaat uit de vakken beeldende vorming (handvaardigheid en tekenen), muziek en ckv. Kunstvakken wordt-1 afgesloten in het derde leerjaar. Het rekenkundig gemiddelde van de overgangscijfers voor deze vakken, voor zover deze op de lessentabel stonden, dient tenminste 5,5 te zijn om als voldoende beoordeeld te worden;
4. Voor de overige examenvakken bestaat het eindexamen uit zowel een schoolexamen als een centraal examen;
5. In 2026-2027 wordt het beroepsgerichte profielvak in de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de theoretische leerweg afgesloten met een centraal schriftelijk praktijk examen. Het vak kunstvakken-2 (beeldende vorming-2) heeft in de theoretische leerweg ook een centraal praktisch examen;
6. Wanneer een leerling een vak kiest naast de verplichte vakken van het algemene deel en het profieldeel, kiest de leerling dit vak in principe voor de duur van minstens één cursusjaar. Het vak telt, indien het een cijfer oplevert, in het derde leerjaar altijd mee voor de overgang. Als een leerling gedurende het cursusjaar wil afzien van het volgen van het betreffende vak, geeft de leerling samen met de ouder dit zo spoedig mogelijk beargumenteerd schriftelijk te kennen aan de teamleider. De aanvraag zal besproken worden in het management. De leerling en de ouder worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht van de uitslag door de teamleider.

Artikel 4 Weging cijfers

Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt bepaald door de becijfering van praktische opdrachten en door de becijfering van toetsen met gesloten en/of open vragen. In Afdeling II staat de verhouding tussen beide onderdelen per vak aangegeven.

Artikel 5 Onderwijsteams

Er bestaan twee onderwijsteams: basisberoeps- en kaderberoepsgerichte leerweg 1 t/m 4 en theoretische leerweg 1 t/m 4;

1. docenten die werkzaam zijn in het vmbo, zijn lid van een onderwijsteam. De verdeling over de onderwijsteams vindt plaats in de vaksecties, naar gelang de betrokkenheid van het vak bij een profiel;
2. de teamleider geeft leiding aan het onderwijsteam.

Artikel 6 Taken onderwijsteam

1. De taken van het onderwijsteam met betrekking tot het schoolexamen zijn:
 - a. het onderling afstemmen van de vakinhouden van de profielvakken;
 - b. het onderling afstemmen van de toetsmomenten binnen het profiel;
 - c. het onderling afstemmen van de handelingsactiviteiten en praktische opdrachten van de verschillende vakken. Het betreft hier:
 - d. de planning van de handelingsactiviteiten en praktische opdrachten;
 - e. de verdeling van het aanleren en het toetsen van de vereiste vaardigheden over de verschillende vakken, daarbij rekening houdend met de door de vakken geadopteerde vaardigheden;
 - f. het zorg dragen voor voldoende variatie in presentatievormen van handelingsactiviteiten en praktische opdrachten en een evenwichtige verdeling hiervan over de verschillende vakken;
 - g. het maken van modellen die de leerlingen met de vakdocent kan invullen, bijvoorbeeld: een checklist ten behoeve van interviews;
 - h. het vaststellen van deadlines;
 - i. het, in overleg met de secties, vaststellen van beoordelingscriteria voor soortgelijke activiteiten en opdrachten, met name voor het criterium 'naar behoren voldaan'.
 - j. het opstellen van specifieke profieleisen voor Afdeling II van het PTA;
 - k. het opstellen van eisen waaraan een profielwerkstuk moet voldoen, als nadere uitwerking van de wettelijke en door de school bepaalde eisen;
 - l. het toezien op de kwaliteit van de beoordeling van onderdelen van het schoolexamen van vakken in het profiel;
 - m. het aanbieden en laten verzorgen van activiteiten die door de leerling gekozen kunnen worden;
 - n. het ontplooiën van activiteiten die voor het functioneren van het profiel en van de betrokken vakken van belang zijn.

Artikel 7 Inhoud examendossier

1. Het examendossier bevat:
 - a. het reglement voor het schoolexamen als onderdeel van het examenreglement;
 - b. het programma van toetsing en afsluiting (PTA);
 - c. een lijst van eisen waaraan moet worden voldaan w.b. vormgeving van werkstukken;
 - d. een overzicht van de gestelde deadlines;
 - e. de resultaten die de leerling heeft behaald;
 - f. de verslagen, toetsen en werkstukken die gemaakt zijn als onderdeel van het schoolexamen;
 - g. het profielwerkstuk in de theoretische leerweg;
 - h. het loopbaandossier.
2. Het examendossier wordt bewaard door de docent, waarbij de onderdelen a. tot en met h. tevens centraal worden bewaard. Het examendossier blijft bewaard tot een half jaar nadat de leerling de school heeft verlaten. Al het werk dat geen onderdeel is van het schoolexamen, wordt door de leerling bewaard. De werkstukken kunnen

aan de leerlingen worden meegegeven nadat het proces-verbaal en de beoordeling door de leerling voor gezien zijn getekend. Het proces-verbaal wordt door school bewaard.

3. In het derde leerjaar kunnen toetsen worden gemaakt die alleen meetellen voor het rapport. Deze toetsen zijn dan geen onderdeel van het schoolexamen. Het aantal toetsen per periode voor een vak wordt gerelateerd aan het aantal lesuren per week, per vak.
4. De onderdelen van het schoolexamen worden kwalitatief bewaakt door de docent. De kwaliteit van de beoordeling wordt gewaarborgd door het onderwijsteam. In het geval van een herkansing, kan een beroep gedaan op een tweede corrector uit de sectie.

Artikel 8 Nadere bepalingen ten aanzien van het profielwerkstuk theoretische leerweg

1. De betrokken examinatoren bepalen na overleg met de leerling, binnen de marges van de regelgeving, het profielwerkstuk.
2. Er wordt een logboek vereist waarin is opgenomen welke werkzaamheden door een bepaalde leerling zijn verricht. De leerling dient aan het profielwerkstuk tenminste 20 uur te besteden.
3. De aanwijzingen voor de leerling die het profielwerkstuk gaat maken en het door de leerling te gebruiken materiaal, worden gewaarborgd door de algemene eisen die de school aan werkstukken stelt. Deze eisen worden nader uitgewerkt door het onderwijsteam en op het uiteindelijk profielwerkstuk toegespitst door de begeleider.
4. De beoordelingscriteria voor het vakdeel van het profielwerkstuk worden vastgesteld door de desbetreffende sectie. Een nauwkeurige omschrijving van de begeleiding en beoordeling is opgenomen in de handleiding profielwerkstuk voor leerlingen.
5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld en moet met een voldoende resultaat worden afgesloten. De beoordeling wordt apart op de cijferlijst vermeld.
6. In plaats van de waardering voldoende kan ook de waardering goed worden toegekend. Het profielwerkstuk weegt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken.

Artikel 9 Nadere bepalingen ten aanzien van praktische opdrachten

1. Op basis van het examenprogramma en het vaardighedenbeleid bepaalt de sectie het aantal praktische opdrachten. Uitgangspunt hierbij is één praktische opdracht per vak. Voor de onderlinge afstemming tussen de secties draagt het onderwijsteam zorg. De teamleiders zorgen voor de zorgvuldige spreiding van het totaal van de praktische opdrachten.
2. Praktische opdrachten worden voor de vakken, binnen de kaders van het examenprogramma en het examenreglement, in het PTA beschreven. Indien mogelijk wordt hierbij een omschrijving van de aard van de opdrachten en een verwijzing naar de betrokken domeinen gegeven.
3. Het onderwerp van praktische opdrachten wordt bepaald door de sectie/docent. Een praktische opdracht kan klassikaal, individueel of in onderling overleg door de docent aan de leerlingen worden verstrekt.
4. De sectie bepaalt welke praktische opdrachten voor het vak moeten worden uitgevoerd. De leerling kan op grond van de eisen die aan een opdracht worden gesteld, een eigen voorstel indienen voor de uitvoering van een praktische opdracht.
5. Een praktische opdracht kan, afhankelijk van het vak, omvatten:
 - a. het uitvoeren van een schrijfopdracht;
 - b. het verrichten van een literatuurstudie;
 - c. het afnemen van een interview;
 - d. het verwerken van informatie ten behoeve van meningsvorming;
 - e. het verkennen, aanpakken en oplossen van een probleem;
 - f. het uitvoeren van een opdracht waarbij informatie- en communicatietechnologie functioneel moet worden gebruikt;
 - g. het uitvoeren van een onderzoeksoopdracht;
 - h. het doen van een onderzoek naar een verschijnsel of ontwikkeling;
 - i. het doen van een natuurwetenschappelijk onderzoek;
 - j. het maken van een technisch voorwerp;
 - k. het maken van een beeldend werk;

- l. het reflecteren op beeldend werk;
 - m. het maken van een product;
 - n. het uitvoeren van een opdracht;
 - o. het simuleren van een werksituatie;
 - p. het instuderen en uitvoeren van composities en improviseren;
 - q. het leggen van relaties tussen composities onderling en hun cultuurhistorische en maatschappelijke context;
 - r. het uitvoeren van een andersoortige opdracht.
6. De presentatievormen voor een praktisch opdracht worden door de onderwijsteams vastgelegd. De leerling maakt, in overleg met de docent, een selectie uit de presentatievormen. Het onderwijsteam ziet er op toe dat voldoende variatie in de presentatievormen plaatsvindt.
 7. Praktische opdrachten kunnen worden gecombineerd met onderdelen van het handelingsgedeelte.
 8. Praktische opdrachten die in groepsverband worden gemaakt, kunnen zowel per groep als op individuele inbreng worden beoordeeld.
 9. De beoordelingscriteria voor praktische opdrachten kan worden gebaseerd op de volgende vaardigheden:
 - a. onderzoeksvaardigheden en literatuuronderzoek;
 - b. teksten beoordelen op hun waarde binnen een bepaalde gedachtegang of stellingname;
 - c. het formuleren en beargumenteren van een standpunt;
 - d. het formuleren en beargumenteren van een persoonlijk esthetisch oordeel; e. schrijfvaardigheid;
 - e. creativiteit;
 - f. het verkrijgen van inzicht in het onderwerp;
 - g. technische vaardigheden; sociale vaardigheden.
 Naast deze vaardigheden kan een vak vooraf ook andere criteria of vaardigheden aangeven die beoordeeld zullen worden.
 10. De kwaliteit van de beoordeling van de praktische opdrachten wordt gewaarborgd door een goed en duidelijk beoordelingsformulier dat door de docent wordt ingevuld. In geval van twijfel is een tweede opinie mogelijk.
 11. Het onderwijsteam levert de planning voor de te maken praktische opdrachten. De verdere invulling is aan de docent.

Artikel 10 Nadere bepalingen ten aanzien van het handelingsdeel

1. De sectie bepaalt het aantal opdrachten voor het handelingsdeel.
2. De docent houdt bij het opstellen van de handelingsopdrachten rekening met onderlinge afspraken binnen het onderwijsteam. Dit geldt ook voor de vorm van de handelingsopdrachten.
3. Wat in het handelingsgedeelte wordt gedaan, wordt door de leerling gekozen in overleg met de docent, al dan niet op grond van een opgetelde groslijst.
4. Het onderwijsteam stelt de deadlines voor de opdrachten vast.
5. De plaats van uitvoering wordt in overleg met de docent bepaald.
6. De activiteiten uit het handelingsdeel kunnen worden gecombineerd met praktische opdrachten, mits dit van tevoren is afgesproken tussen leerling en docent.
7. De sectie bepaalt of de opdracht wordt afgevinkt (handelingsdeel) of becijferd (praktische opdracht). Het handelingsdeel wordt in het derde leerjaar becijferd en telt mee voor de overgang. Wordt het met een onvoldoende cijfer beoordeeld, dan krijgt de leerling net zo lang een nieuwe opdracht totdat het cijfer voldoende is.
8. Waar mogelijk worden de handelingsdelen van verschillende vakken met elkaar gecombineerd, mits van tevoren afgesproken.
9. Een handelingsdeel dat in groepsverband wordt gedaan, kan zowel per groep als op individuele inbreng worden beoordeeld.
10. De kwaliteit van de beoordeling van het handelingsgedeelte wordt gewaarborgd door een gestandaardiseerd beoordelingsformulier dat door de docent wordt ingevuld. In geval van twijfel is een tweede opinie mogelijk.

Afdeling II Specifieke eisen

Artikel 11: Overzicht van kenmerken per vak

Hieronder volgt een overzicht van de vakken naar toetsen met open en/of gesloten vragen, praktische opdrachten en handelingsdeel als onderdeel van het schoolexamen. Tevens staat aangegeven of een vak, binnen zijn profiel, betrokken mag zijn bij het maken van het profielwerkstuk en of een vak deelneemt aan het centraal examen.

Tabel: overzicht van kenmerken per vak.

Vakken	Toetsen	Praktische opdracht	Handelingsdeel	Profielwerkstuk	Centraal examen
Nederlands	X	--	X	X	X
Engels	X	--	X	X	X
Duits	X	--	X	X	X
Kunstvakken-1	X	X	X	--	--
Beeldende vorming	X	X	X	X	X
LO	--	--	X	--	--
Maatschappijleer	X	--	X	--	--
LOB in bb en kb (loopbaansossier)	--	--	X	--	--
LOB in tl (loopbaandossier)	--	--	X	--	--
Godsdienst	X	--	X	--	--
Geschiedenis	X	X	X	X	X
Aardrijkskunde	X	X	X	X	X
Economie	X	X	X	X	X
Wiskunde	X	X	X	X	X
NatuurScheikunde-1	X	X	X	X	X
NatuurScheikunde-2	X	X	X	X	X
Biologie	X	X	X	X	X
Dienstverlening en Producten	X	X	X	X	X

**CS VINCENT
VAN GOGH**
SALLAND